

РЕШЕНИЕ

№ 288

гр. Благоевград, 22.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на осемнадесети май през
две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Г. Янев

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от Г. Янев Въззивно гражданско дело №
20231200500258 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК във вр. с чл. 317 от ГПК.

Депозирана е въззивна жалба от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, чрез гл.юрисконсулт И.В., срещу Решение № 906941/28.11.2022 г., постановено по гр. дело № 3381/2019 г., по описа на Районен съд Благоевград.

Във въззивната жалба са наведени оплаквания за неправилност и необоснованост на постановеното първоинстанционно решение в частта, в която е осъдена ГДПБЗН- МВР, за което се излагат следните доводи:

Посочено е във въззивната жалба, че решението на първоинстанционният съд е постановено при неправилно тълкуване и прилагане на нормативната уредба, която урежда полагането, отчитането и заплащането на нощен труд от държавни служители, чиито служебни правоотношения са уредени от Закона за министерството на вътрешните работи (обн., ДВ. бр. 53 от 27.06.2014 г., ЗМВР). Твърди се, че основният порок на решението състои в неправилно прилагане на материалното право, изразяващо се в допуснатото от съда

субсидиарно прилагане на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, приета с ПМС № 4 на МС от 17.01.2007 г. (обн. ДВ, бр. 9 от 2007 г.; доп., бр. 56 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 11 от 05.02.2008 г.; изм. и доп., бр. 10 от 06.02.2009 г.; изм. и доп., бр. 67 от 2009 г.; доп., бр. 95 от 2011 г.; изм. бр. 21 от 2012 г.; доп., бр. 49 от 2012 г.) (НСОРЗ). Посочва се, че приложението на общите правила по Закона за държавния служител съответно Кодекса на труда и актовете по прилагането им е отклонено с чл. 187, ал. 9 от ЗМВР г., които делегират на министъра на вътрешните работи издаването на особен подзаконов нормативен акт. С оглед на нарочната уредба на видовете допълнителни възнаграждения и на размера им не са налице предпоставките за субсидиарно прилагането на Кодекса на труда, Закона за държавния служител и на актовете, към които препращат.

Посочва се, че ищецът има качеството държавен служител в системата на МВР по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, като нормата разграничава държавните служители в т. 1 и т. 2: по т. 1 са държавните служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, чийто статут по силата на чл. 142, ал. 2 ЗМВР се урежда от ЗМВР, а по т. 2 са останалите държавни служители в МВР, чийто статут съгласно чл. 142, ал. 4 ЗМВР се урежда от Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г., (ЗДСл). В системата на МВР работят и лица по трудово правоотношение - чл. 142, ал. 1, т. 3 ЗМВР и статутът им съгласно чл. 142, ал. 5 ЗМВР се урежда от Кодекса на труда (Обн., ДВ, бр. 26 от 01.04.1986 г., (КТ) и ЗМВР. Видно е, че една и съща правна материя: тази относно възникването, изменението и прекратяването на правоотношенията по повод полагането на труд, статута, правата, задълженията, работното време, почивките и отпуските, възнаграждението, дисциплинарната и имуществената отговорност, закрилата, синдикалното сдружаване и др., за трите групи служители в МВР е регламентирана в три различни нормативни акта - ЗМВР, ЗДСл и КТ, т.е. ЗМВР съдържа специални правни норми, които са относими само към конкретните правни субекти и правоотношенията с тях и изключват по отношение на последните приложението на общите норми, съдържащи се в КТ.

Сочи се, че КТ не намира субсидиарно приложение по отношение на държавните служители като цяло и на тези от тях, работещи в МВР. Освен

това се сочи, че нито в ЗДСл, нито в ЗМВР има непряко препращане към нормите на КТ - че за неуредените в тези закони случаи КТ се прилага „съответно“, а точно обратното - във всички случаи, в които законодателят е счел, че материята следва да се уреди от КТ, препращането е пряко чрез посочване на конкретните правни норми.

Посочва се, че по законова делегация на съответните нормативни актове са приети подзаконови такива - наредби, които съгласно чл. 7, ал. 2 ЗНА, се отнасят до нормативния акт от по-висока степен, чиито разпоредби детайлизират. На основание чл. 139, ал. 5, чл. 155, ал. 5, чл. 163, ал. 16, чл. 164б, ал. 12 и чл. 167а, ал. 9 КТ е приета Наредбата за работното време, почивките и отпуските (НРВПО). На основание чл. 244, т. 2 и чл. 261 КТ е приета НСОПЗ. На основание чл. 67, ал. 3 ЗДСл и чл. 107а, ал. 9 КТ е приета Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация (приета с ПМС № 129/26.06.2012 г., в сила от 01.07.2012 г., (НЗСДА).

Твърди се, че на основание чл. 179, ал. 2 ЗМВР и чл. 187, ал. 9 ЗМВР в процесния период е са действали издадените от министъра на вътрешните работи Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. и Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР. Сочи се, че видно от техния предмет, който е ясно дефиниран в чл. 1, посочените две наредби, Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация имат еднакъв предмет на регламентация.

Твърди се, че от изложената нормативна уредба става ясно, че предвид качеството на ищеца на държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, съдържанието на неговото правоотношение с ответника се определя от нормите на ЗМВР и на издадените въз основа на него наредби, които са специални както спрямо ЗДСл, така и спрямо КТ. В този смисъл е и Решение № 261745 от 25.05.2022 г. на Софийски районен съд постановено по гр. дело № 4277 по описа за 2021 г. Първоинстанционният съд неправилно тълкува, че неприлагането на разпоредбата на чл. 9, ал. 2 НСРОЗ би поставило държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо служителите работещи в системата на МВР, чиито правоотношения се регулират от Кодекса на труда и

Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.

Излага, че за разлика от КТ, който ограничава нощния труд до 7 часа дневно, такова ограничение не е предвидено в ЗМВР и при него нормалната продължителност на работното време през деня съвпада с нормалната продължителност на работното време през нощта и тя е 8 часа. Твърди се, че различието на двете уредби е обяснимо със спецификата на функционалните задължения на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, пряко обусловена от значимостта на обществените отношения, с които е свързано изпълнението на техните функции. Тази специфика обуславя и редица други различия именно по отношение обема на полагаания труд. Посочва се, че за разлика от работниците по трудови правоотношения, спрямо които съгласно чл. 143, ал. 2 КТ извънредният труд е изрично забранен и не може да надвишава 150 ч. годишно в хипотезите на чл. 144 КТ, когато е допустим, при държавните служители в МВР съгласно чл. 187, ал. 7 ЗМВР (редакция към процесния период; сега е ал. 8) извънредният труд не може да надвишава 70 часа на тримесечен период и 280 часа годишно, а разпоредбите на, ал. 5 и, ал. 6 указват как следва да бъде възмезден положеният от служителя извънреден труд. Сочи се, че правото на изплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд е регламентирано в чл. 179, ал. 2 ЗМВР, според който размерът на допълнителните възнаграждения за нощен труд се определя със заповед на Министъра на вътрешните работи, докато размерът на допълнителните възнаграждения за извънреден труд е определен в самия закон - за служителите, работещи на смени, се компенсира с възнаграждение за извънреден труд в размер на 50% увеличение върху основното месечно възнаграждение / чл. 187, ал. 6 ЗМВР/.

Твърди, че адекватно на тези по- различни условия, завишени изисквания и ограничения при полагане на труд в сравнение с работещите по трудови правоотношения лица и другите държавни служители, за служителите в ЗМВР са предвидени редица компенсационни механизми, допълнителни материални стимули и нематериални блага, от каквито нито работещите по трудови правоотношения, включително и тези в системата на МВР, нито останалите държавни служители се ползват. Посочва се, че съгласно чл. 107а, ал. 18 КТ на служителите, работещи по трудово правоотношение в държавната администрация, не може да се определят допълнителни

възнаграждения на основания, различни от посочените в КТ, като такива не може да се определят за тях и в други закони. Сочи се, че е напълно идентична и разпоредбата и на чл. 67, ал. 12 ЗДСл по отношение на държавния служител - че не може да се определят допълнителни възнаграждения на основания, различни от посочените в ЗДС, нито в други закони може да се определят допълнителни възнаграждения на същия. Твърди се, че само за държавните служители в МВР е предвидено в чл. 179, ал. 4 ЗМВР, че извън допълнителните възнаграждения по чл. 179, ал. 1 и по чл. 178, ал. 1, които са аналогични на уредените в КТ и ЗДСл, им се изплащат и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерски съвет. Съгласно чл. 189, ал. 1 ЗМВР държавните служители в МВР имат право на редовен платен годишен отпуск в размер на 30 работни дни, докато по трудови правоотношения той е не по-малко от 20 работни дни (чл. 155, ал. 4 КТ). Освен това държавните служители по ЗМВР имат право на допълнителен платен годишен отпуск - по един ден за всяка прослужена година, включително за приравнения трудов стаж, но не повече от 10 работни дни и допълнителен платен годишен отпуск за положен до 280 часа годишно извънреден труд - до 12 работни дни, каквито допълнителни отпуски не са предвидени за останалите трудещи се. Държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 ЗМВР придобиват право на пенсия по-рано от работещите по трудови правоотношения, защото трудът им при пенсиониране се зачита като първа категория.

Сочи, че полагането на труд през нощта и от държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, и от тези по т. 2 на същата норма, и от работещите по трудови правоотношения, е свързано със задължение на работодателя за възмездяването му, като разпоредбите на трите закона и на свързаните с тях наредби относно дължимостта на допълнително възнаграждение за нощен труд за всеки отработен нощен час или за част от него и минималния размер на същото - 0,25 лв., са идентични: чл. 261 КТ и чл. 8 НСОПЗ; чл. 67, ал. 7, т. 1 ЗДСл и чл. 20 НЗСДА и чл. 179, ал. 1 и 2 ЗМВР.

Твърди се, че в процесният период приложима е Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. В чл. 3, ал. 3 на Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. е указано, че служителите в МВР може да полагат труд през нощта между 22.00 ч. до 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишат средно 8 часа за

всеки 24-часов период, което съответства на чл. 187, ал. 3 ЗМВР. Положеният нощен труд се остойностява в съответствие със Заповед № 81213-791/28.10.2014 г. и Заповед № 81213- 1429/23.11.2017 г. и двете, издадени от Министъра на вътрешните работи, в които в т. 1 е посочено, че за всеки отработен нощен час или част от него, на служителите се заплаща допълнително възнаграждение в размер на 0, 25 лв. В т. 5 от същата заповед е посочено, че допълнителните възнаграждения по т. 1, 2 и 3 се отчитат в часове и се изплащат след представяне в съответните финансови звена на протокол-приложение № 5 към чл. 32, ал. 1 и чл. 33 от Наредбата № 81213-407/11.08.2014 г., съответно приложение № 6 към чл. 31 от Наредба № 81213-776 от 2016 г.

Следователно счита, че ако положеният нощен труд е в рамките на установеното работно време от 8 часа не се явява извънреден и затова следва да се заплаща като нощен по определената в Заповедта на Министъра на вътрешните работи тарифна ставка. Твърди се, че не е налице празнота в ЗМВР и издадените въз основа на него наредби, която да налага субсидиарното приложение на Закона за държавния служител или Кодекса на труда, а още по-малко на подзаконовите нормативни актове, приети въз основа на КТ , и по-конкретно нормата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ, приета с ПМС № 4/17.01.2007 за преобразуването на часовете нощен труд с коефициент 1,143. Твърди се също така, че нормата е неприложима за служебните правоотношения по ЗМВР. Посочва се, че с новия и специален закон нормалната продължителност на дневното и нощното работно време е еднаква - 8 часа.

Сочи се, че предвиденото в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ, за която наредба изрично е посочено в чл. 2, ал. 3, че не се прилага за служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл. 107а КТ, и в този смисъл още по-малко тази наредба е приложима за държавните служители по ЗДСл и ЗМВР, превръщането на нощния труд в дневен цели да установи, дали в рамките на съответния отчетен период има положен извънреден труд. Заявява, че тъй като в КТ е предвидена различна продължителност на допустимия нощен труд в сравнение с дневния такъв, законодателят е използвал математически алгоритъм, чрез който нощният труд се приравнява на дневен, за да стане възможно събирането му с

отработените дневни часове, съпоставянето му с нормалната продължителност и съответно констатиране дали е положен извънреден труд. Превръщането става чрез умножаване на отработените нощни часове с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е. $8:7 = 1,143$. Посочва се, че разпоредба, идентична на тази на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ, с основание не е предвидена в наредбите по чл. 187, ал. 9 ЗМВР, защото за държавните служители нормална продължителност на дневния и нощния труд съвпада и коефициентът, изчислен по горепосочения начин, би бил 1.

Посочва се, че изводи за невъзможност за субсидиарно прилагане на общия трудов закон и подзаконовите актове по неговото прилагане се съдържат и в установената съдебна практика на ВКС в Решение № 55/07.04.2015 г. по гр.д. № 5169/ 2014 г., III г.о. и Решение № 197/07.10.2019 г. по гр.д. № 786/ 2019 г., IV г.о.

Твърди, че преценката на органа, комуто е делегирана компетентност по издаване на наредбите по чл. 187, ал. 9 ЗМВР - министъра на вътрешните работи - както за въвеждането на коефициент на превръщане на нощния труд в дневен, така и за отпадането на този коефициент, е по целесъобразност и не подлежи на съдебен контрол. Факт е, че подобна разпоредба за превръщане на часовете нощен труд към дневни с коефициент 1,143 не съществува в наредбата, относима към исковия период, и отсъствието ѝ в подзаконовия нормативен акт е в синхрон с разпоредбите на чл. 187, ал. 1 и ал. 3 ЗМВР.

Излага, че отсъствието на норма, която да регламентира преизчисляване на часовете нощен труд с коефициент равен, на отношението на нормалната продължителност на работното време през деня и нормалната продължителност на работното време през нощта не означава, че е налице празнота в правната уредба, а означава, че органът, комуто е делегирано правомощието по създаването на наредба относно полагането и отчитането на труда, е последователен и така в пет последователни наредби, от които втората и третата по ред са действали през процесния период, а именно:

Наредба № 8121з—592 от 25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за

отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн. ДВ, бр. 40 от 02.06.2015 г., в сила от 01.04.2015 г., отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм.дело №5450/2016 г., обнародвано на 29.07.2016 г., ДВ, бр. 59) ;

Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г., отменена с Решение № 16766 от 10.12.2019 г. на ВАС по адм.дело №8601/2019 г., обнародвано на 14.01.2020 г., ДВ, бр. 4).

Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г.),

Наредба № 8121з-1174 от 21.10.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 93 от 30.10.2020 г., в сила от 03.11.2020 г.),

Наредба № 8121з-1353 от 15.12.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Обн., ДВ, бр. 107 от 18.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.),

не урежда такъв коефициент, защото по ЗМВР нормалната продължителност на работното време през деня и през нощта е еднаква и този коефициент е 1.

Сочи, че израз на последователността на законодателя по този въпрос е и последния ЗИД ЗМВР (Обн., ДВ, бр.60 от 7.07.2020 г.), който е в сила от 11.7.2020 г. За да се избегне нееднозначното тълкуване на съдържанието на нормата на чл. 187 ЗМВР, която обосновава и разнородната практика на съдилищата при нейното прилагане при решаването спорове, идентични със

спора по това дело, в нейния текст са извършени редакции. В ал. 1 е създадено изречение трето, което гласи, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период.

Посочва се, че това нормативно разрешение се потвърждава и от постановеното решение на съда на Европейския съюз от 24.02.2022 г. по дело С-262/2020 (приложено към жалбата за улеснение на съда), образувано по преюдициално запитване от районен съд- Луковит по дело със същия предмет като настоящото, а именно:

Член 8 и член 12. буква а) от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под Формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд.

Членове 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.

В заключение, счита, че уредбата на материята в ЗМВР е изчерпателна, защото законът съдържа същата пълна уредба на правоотношенията по повод полагането на труд в МВР, каквато се съдържа и в КТ относно трудовите правоотношения, и в ЗДСл за служебните правоотношения в държавната администрация, а подзаконовият нормативен акт - наредбата по чл.187, ал.9 ЗМВР, няма основание да предвиди превръщане на нощния труд в дневен, защото разпоредбите му са обусловени от предвидената в чл.187, ал.1 и ал.3

ЗМВР еднаквата нормална продължителност на часовете дневен и нощен труд. При паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват действието на общите.

Посочва, че общият закон може да се приложи само в случай, че специалния препраща към него или ако в специалния закон изобщо липсват разпоредби, уреждащи подобен вид правоотношения. В случая специалният регламент е в чл.187, ал. 1 и 3 ЗМВР. Нормата, регламентираща 8-часова продължителност на работното време е установена в закон (чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР) и се ползва с преумпцията за конституционност и задължителност за прилагането ѝ докато не бъде оспорена пред Конституционния съд от органите по чл. 150 от Конституцията на Република България (КРБ) и не бъде призната за противоконституционна съгласно чл. 151, ал. 2 КРБ. Следователно счита, че нормата на чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР е действаща правна норма и нейното действие не може да бъде дерогирано или суспендирано, още по-малко от подзаконов нормативен акт като НСОПЗ.

Твърди, че дори и да се приеме, че по аналогия е приложима общата уредба, уреждаща заплащането на нощен труд на служители по служебно правоотношение в държавната администрация, а не специалният ЗМВР, коефициент за преобразуването на нощни часове в дневни не е предвиден. Заявява, че съгласно чл. 67, ал. 7, т. 1 ЗДСл заплащането на допълнително възнаграждение за нощен труд, на основание чл. 67, ал. 3, се определя с наредба, издадена от МС. Съгласно чл. 20 от НЗСДА за всеки отработен нощен час или за част от него между 22,00 и 6,00 ч. се заплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0,25 лв.

По изложените съображения счита, че исковата претенция на ищеца е напълно неоснователна, а решението на първоинстанционният съд е неправилно и незаконосъобразно.

Излага, че вторият съществен порок на обжалваното решение се състои в това, че не мотивира по никакъв начин извода си, на който се основава решението, че при преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен на ищеца се дължи заплащане като извънреден труд. Твърди се също така, че този извод на съда не е подкрепен от доказани в хода на делото факти, че ищецът е полагал труд извън редовното работно

време. Точно обратното - ищецът ясно посочва в исковата си молба, че претендира заплащане на извънреден труд за време, попадащо в рамките на 24- часовите му дежурства положени по график. Следователно счита, че обжалваното решение е абсолютно неправилно и в тази му част, където съдът след като е установил, че е положен нощен труд, постановява решение, че на ищеца се дължи заплащане за извънреден труд. Посочва се, че нормативно основание за заплащане на нощния труд като извънреден, освен в случаите, когато той е положен извън рамките на установеното работно време, няма нито в ЗМВР, нито в КТ.

Иска въззивният съд да се произнесе с решение, с което да бъде отменено като неправилно и необосновано Решение № 906941 от 11.28.2022 г., постановено по гр.дело № 20191210103381, по описа на Районен съд - Благоевград, в частта, в която е осъдена ГДПБЗН-МВР.

В случай, че ищецът докаже, че се ползва от правна помощ в съдебно заседание и размерът на адвокатското възнаграждение е по-висок от този, определен в Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, на основание чл. 78, ал. 5 ГПК, се прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на ищеца и моли то да се намали до еднократния размер, предвиден в Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Иска се присъждане на направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение съгласно приложения списък по чл. 80 ГПК.

Към въззивната жалба не са представени писмени доказателства.

Не са направени и доказателствени искания.

По делото е постъпила и въззивна жалба от Д. Н. Г., чрез адв. Г. Ч., против Решение № 906941/28.11.2022 г., постановено по гр.дело № 3381/2019 г., по описа на Районен съд- Благоевград, в частта, в която е отхвърлена исковата претенция като неоснователна.

Във въззивната жалба са наведени доводи за незаконосъобразност на постановеното първоинстанционно решение, поради неправилно тълкуване и приложение на материалния закон, поради което се иска и неговата отмяна в обжалваната част и постановяване на ново решение, с което да бъде уважена претенцията на ищеца изцяло като доказана както по основание, така и по

размер.

Посочва се, че между страните не се спори, че ищецът през периода посочен в исковата молба е държавен служител по смисъла на ЗМВР, че през исковия период е работил на смени по график, полагал е нощен труд за времето от 22:00 ч. до 06:00 ч. и за положения нощен труд е заплатено допълнително възнаграждение по 0,25 лв. на час.

Сочи се, че съгласно чл. 176 от ЗМВР brutното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, като към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд /178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР/.

Посочва, че в разпоредбата на чл. 143, ал. 1 КТ се съдържа легална дефиниция за извънреден труд - това е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. Сочи се, че по силата на чл. 187, ал. 1 ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Твърди, че разпоредбата на чл. 187, ал. 3, изр. първо ЗМВР предвижда, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24- часови смени - сумирано за тримесечен период, а съгласно изр. трето на тази разпоредба при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 6:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Сочи се, че в чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР е предвидено работата извън редовното работно време до 280 часа годишно да се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период - за служителите, работещи на смени, а съгласно чл. 6 извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. В чл. 187, ал. 9 ЗМВР е предвидено, че редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните

работи. На основание посочената законова делегация са приети Наредба №8121з-407/11.08.2014г. /отм.ДВ бр.40 от 02.06.2015г./ и Наредба №8121з-592/25.05.2015г. /отм.ДВ бр.59 от 29.07.2016г./. Двете наредби са отменени. Впоследствие е приета Наредба №8121з-776/29.07.2016г., обн. ДВ бр. 60 от 02.08.2016г., която е действащата нормативна уредба за процесния период. В нея е предвидено, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 06:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период (чл. 3, ал. 3 от Наредба №8121з- 776/29.07.2016г, обн. ДВ бр. 60 от 02.08.2016г.

Заявява, че съгласно чл. 188, ал. 2 ЗМВР държавните служители, които полагат труд за времето между 22:00 и 06:00 ч. се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда. Твърди се, че специалната закрила включва действието на разпоредбите на по-високия по степен нормативен акт /КТ/ и в частност на разпоредбата на чл.140 КТ, касаеща нощния труд, и Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ като подзаконов нормативен акт, издаден по приложение на КТ. Посочва се, че съгласно чл. 140, ал. 2, пр. първо КТ за пълнолетните работници и служители /какъвто е и ищецът/ нощен е трудът, който се полага от 22:00 и 06:00 ч., а съгласно ал. 1, изр. второ на тази законова норма нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Твърди се, че в Наредба №8121з-776/29.07.2016 г., издадена от Министъра на вътрешните работи, липсва правило, съобразно което отработените часове нощен труд да се превръщат в дневни. Излага, че съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е. приложимият коефициент е 1.143, получен при деление на нормалната продължителност на дневното /8 часа, съгласно чл. 136, ал. 3 КТ/ и нощното /7 часа, съгласно чл.140, ал. 1, изр. второ КТ/ работно време. Възприемането на обратното становище би поставило държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците и служителите, чиито правоотношения се регулират от Кодекса на труда и Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. В този смисъл е Решение № 311/08.01.2019г. по гр.д. №1144/2018г., IV г.о. на ВКС, което е мотивирано с

основния правен принцип за равенство и недопускане на дискриминация, закрепен в чл. 6 КРБ и чл. 14 ЕКЗПЧОС, както и със задължителните разяснения, съдържащи се в Тълкувателно решение №6/06.11.2013г. по тълк.д.№6/2012г. на ОСГТКна ВКС.

Отправено е искане до въззивния съд да постанови решение, с което да се отмени решението, постановено по гр.дело № 3381/2019 г., по описа на БЛРС, в обжалваната му част като незаконосъобразно и да постанови друго решение, по силата на което да се уважи претенцията на ищеца изцяло.

Претендират се и сторените по делото разноси.

В предвидения по чл. 263 ал.1 от ГПК двуседмичен срок, по делото не са постъпили писмени отговори по подадените въззивни жалби.

Нови доказателства не са събирани.

Фактическата обстановка в казуса е изяснена по категоричен начин от първата инстанция.

Съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. В случая Окръжният съд констатира, че атакуваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Подадената срещу него жалба от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР, чрез гл.юрисконсулт Д.И.Я., се явява основателна, а насрещната въззивна жалбата подадена от Г. И.Т., ЕГН *****, с адрес гр. Благоевград, ул. А.С., вх. Б, ап.18 чрез адв. Ю. Г.ева – неоснователна, по следните съображения:

Спорът е не по фактите, а по правото.

Предявеният осъдителен иск намира правното си основание в чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР за заплащане на извънреден труд, получил се след преобразуване на нощен в дневен.

По делото не се спори, че ищецът е държавен служител, полагащ труд по служебно правоотношение в системата на МВР - чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, чийто статут се урежда от ЗМВР /чл. 142, ал. 2/. Предвид характера на заеманата длъжност през процесния период, ищецът е полагал труд през нощта между 22:00 и 06:00 ч. съгласно графици, а отработеното време се е изчислявало сумарно.

Съгласно [чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА](#), за да се приложи правна уредба по аналогия са необходими определени предпоставки, които следва да бъдат разгледани предвид отговора на поставения въпрос. Първата предпоставка е празнота в закона. В случая ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Този извод се налага от анализа на [чл. 187, ал. 1 ЗМВР](#). Нормата е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на [чл. 187, ал. 1 ЗМВР](#), „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата „светла“ част и през нощта – в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 12 часа. Съпоставката на нормите на [чл. 187, ал. 1](#) и [3 ЗМВР](#) с [чл. 140 КТ](#) показва, че разпоредбите на ЗМВР установяват по – голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Различието – установената с разпоредбите на ЗМВР по – голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в [чл. 2, ал. 1 ЗМВР](#). Разпоредбите на [чл. 179](#) и [чл. 187, ал. 9 ЗМВР](#) са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Действително в издадените наредби липсва правило като това на [чл. 9, ал. 2 НСОРЗ](#), но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на [чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА](#). Случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни. Трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т. е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни. Прилагането на НСОРЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в [чл. 187, ал. 1 ЗМВР](#) воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на работното

време през деня и нощта - „8 часа дневно“, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня или през нощта. При разработването и приемането на ЗМВР, законодателя е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – [чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР](#), по- голяма основен платен годишен отпуск /[чл. 189, ал. 1 ЗМВР](#)/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /[чл. 234, ал. 1 ЗМВР](#)/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /[чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР](#)/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /[чл. 69, ал. 2 КСО](#)/, пенсиониране при условията на I категория труд /[чл. 69 КСО](#)/ и др.

Горното разрешение съответствува и на правото на ЕС. По образуваното [дело от Съда на Европейския съюз № C-262/20](#) по направено запитване от български съд, е налице произнасяне по относими към настоящото тълкувателно дело въпроси. С решението по [това дело](#) /т. 49, 51 и 55 се приема, че [Директива 2003/88/ЕО](#) не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Посочва се, че следва да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на този вид труд. Член 8 и чл. 12, б. „а“ от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня.

Като извод съдът е приел, че [чл. 20 и чл. 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз](#) трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния

сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно на тази цел /т. 80/.

Обжалваното решение следва да **се потвърди** в частта, в която отхвърля иска над уважения размер до пълния претендиран от 5001,00 лв., като неоснователен и в частта, с която **ОСЪЖДА**, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК, ищецът Д. Н. Г., с ЕГН *****, да заплати на ответника Главна Дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ МВР, с адрес: гр. С., ж.к. И., ул. „П., представлявана от директора А.И.Д., сумата от **70.31 лв.** /седемдесет лева и тридесет и една стотинки/, представляваща направени разноси, съобразно отхвърлената част от предявения иск и да **се отмени** в частта, с която **ОСЪЖДА** Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ МВР, с адрес: 1309, гр. С., ж.к. И., ул. „П. А, ЕИК ****, представлявана от директора А.И.Д. да заплати на Д. Н. Г., с ЕГН *****, следните суми:

- сумата от **1485.02 лв.** /хиляда четиристотин осемдесет и пет лева и две стотинки/ лв., представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода 12.12.2016 г. – 12.12.2019 г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и превръщането му в дневен, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 12.12.2019 г. до окончателното погасяване на вземането.

- сумата от 103.93 лв. /сто и три лева и деветдесет и три стотинки/ на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, представляваща направени по делото разноси за заплатено адвокатско възнаграждение.

- сумата от **163.33 лв.** /сто шестдесет и три лева и тридесет и три стотинки/, представляваща държавна такса, дължима за производството по делото и разноси за изготвената съдебно-счетоводна експертиза.

Пред въззивната инстанция в полза на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" МВР следва да бъдат присъдени сторените по делото разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., съгласно чл.25 от Наредба за заплащане на правната помощ и сумата от 29,70 лв. държавна такса за пред въззивната инстанция.

Цената на иска е над 5000 лева, поради което и на основание чл. 280, ал. 3, т. 1, предл. 1 от ГПК, правилността на настоящото въззивно решение ще може да бъде проверена по касационен ред.

Водим от изложеното, БОС

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 906941/28.11.2022 г., постановено по гр. дело № 3381/2019 г., по описа на Районен съд Благоевград, В АЧАСТТА, с която

ОТХВЪРЛЯ иска над уважения размер до пълния претендиран от 5001,00 лв., като неоснователен и в частта, с която осъжда, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК, ищецът Д. Н. Г., с ЕГН *****, да заплати на ответника Главна Дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ МВР, с адрес: гр. С., ж.к. И., ул. „П., представлявана от директора А.И.Д., сумата от **70.31 лв.** /седемдесет лева и тридесет и една стотинки/, представляваща направени разноски, съобразно отхвърлената част от предявения иск.

ОТМЕНЯ Решение № 906941/28.11.2022 г., постановено по гр. дело № 3381/2019 г., по описа на Районен съд Благоевград, В АЧАСТТА, с която

с която **ОСЪЖДА** Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ МВР, с адрес: 1309, гр. С., ж.к. И., ул. „П. А, ЕИК ****, представлявана от директора А.И.Д., да заплати на Д. Н. Г., с ЕГН *****, следните суми:

- сумата от **1485.02 лв.** /хиляда четиристотин осемдесет и пет лева и две стотинки/ лв., представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода 12.12.2016 г. – 12.12.2019 г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и превръщането му в дневен, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 12.12.2019 г. до окончателното погасяване на вземането.
- сумата от **103.93 лв.** /сто и три лева и деветдесет и три стотинки/ на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, представляваща направени по делото разноски за заплатено адвокатско възнаграждение.
- сумата от **163.33 лв.** /сто шестдесет и три лева и тридесет и три стотинки/,

представляваща държавна такса, дължима за производството по делото и разноски за изготвената съдебно-счетоводна експертиза.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК, ищецът Д. Н. Г., с ЕГН *****, да заплати на ответника Главна Дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ МВР, с адрес: гр. С., ж.к. И., ул. „П., представлявана от директора А.И.Д., сумата от 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение и сумата от 29,70лв. държавна такса за пред въззивната инстанция.

На страните да се връчат копия на настоящия съдебен акт, който може да бъде обжалван от тях в едномесечен срок, считано от връчването, пред Върховния касационен съд, с касационна жалба, подадена чрез Окръжен съд Благоевград.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____